

Wrocław, 21 maja 2014 roku

WK.60/338/K-11/14

**Pan
Wojciech Murdzek
Prezydent Świdnicy**

**ul. Armii Krajowej 49
58 – 100 Świdnica**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 ze zm.) przeprowadziła, w okresie od 14 stycznia do 24 marca 2014 roku, kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Miasto Świdnica. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 24 marca 2014 roku, którego jeden egzemplarz po podpisaniu pozostawiono w jednostce.

Ponadto, w okresie od 3 do 20 marca 2014 roku, przeprowadzono również kontrolę gospodarki finansowej Muzeum Dawnego Kupiectwa w Świdnicy. W oparciu o ustalenia kontroli, przedstawione w odrębnym protokole, do kierownika jednostki wystosowano wystąpienie pokontrolne.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu Miejskiego, którzy przygotowywali dla potrzeb kontroli dokumenty, opracowywali wymagane informacje oraz udzielali niezbędnych wyjaśnień. Ponadto na wniosek kontrolujących podejmowane były działania, które pozwoliły wyeliminować część nieprawidłowości i uchybień w trakcie kontroli.

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły, w szczególności w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie dochodów budżetowych

W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego i w sprawozdaniu Rb - PDP z wykonania dochodów podatkowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2012 r. nie wykazano skutków z tytułu ulg, wprowadzonych przepisami uchwały Rady Miejskiej, dla osób prawnych w kwocie 51.617 zł, zawyżono skutki dla osób fizycznych o 63 zł oraz w pozycji „skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, dotyczących umorzeń zaległości podatkowych osób fizycznych” wykazano skutki wyższe o 57 zł. Powyższe było niezgodne z zasadami sporządzania sprawozdań budżetowych, określonymi w §3 ust. 1 pkt. 9, 11 załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. nr 20, poz. 103).

W stosunku do dziewięciu podatników (spośród dziesięciu osób prawnych i pięćdziesięciu osób fizycznych objętych kontrolą) nie przeprowadzono ostatecznych czynności sprawdzających w zakresie stwierdzenia formalnej poprawności danych zawartych w informacjach podatkowych oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności informacji z przedstawionymi

dokumentami, o czym stanowi art. 272 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.), skutkiem czego wystąpiły różnice wymiaru podatku za lata 2011 - 2013. W przypadku dwóch podatników, którzy nabyli nieruchomości w 2010 r. organ podatkowy ustalił podatek od nieruchomości na 2010 r. w nieprawidłowych kwotach, poprzez przyjęcie nieprawidłowych okresów opodatkowania, niezgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz.U z 2010 r. nr 95, poz. 613 ze zm.), z którego wynika, że jeżeli w trakcie roku podatkowego zaistniało zdarzenie mające wpływ na wysokość opodatkowania w tym roku, a w szczególności zmiana sposobu wykorzystywania przedmiotu opodatkowania lub jego części, podatek ulega obniżeniu lub podwyższeniu, poczynając od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło to zdarzenie.

W zakresie wydatków budżetowych

Sprawozdania ze średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego za 2011 i 2012 r. sporządzane były niezgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6 poz. 35 ze zm.). Kwota wydatków poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli ujęta w sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego za 2011 i 2012 r. nie była zgodna z sumą wydatków zawartych w informacjach o faktycznie poniesionych wydatkach na wynagrodzenia nauczycieli, przekazanych przez jednostki oświatowe w Gminie Miasto Świdnica. Powyższe skutkowało tym, że dodatek uzupełniający dla nauczycieli mianowanych ustalono i wypłacono w kwocie zawyżonej o 1.490 zł za 2011 r. i 60.094,34 zł za 2012 r.

Gmina Miasto Świdnica nie przeprowadzała kontroli prawidłowości wykorzystania przez jednostki oświatowe dotacji udzielonych z budżetu Miasta, co było niezgodne z przepisami art. 3e ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r, Nr 256 poz. 2572 ze zm.).

W zakresie dochodów z majątku

W dwóch przypadkach dotyczących sprzedaży lokali w trybie bezprzetargowym pobrano od nabywców zaliczki na poczet przygotowania dokumentacji sprzedaży lokalu w wysokości 600 zł i 300 zł. Pobór powyższych opłat dokonywany był na podstawie Uchwały Nr L/519/98 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 27 lutego 1998 r. w sprawie zasad sprzedaży lokali mieszkalnych i użytkowych jako odrębnych nieruchomości, w budynkach stanowiących własność Miasta Świdnicy wraz ze zmianami. W zakresie sprzedaży lokali użytkowych na rzecz ich najemców, zgodnie z zapisami § 4 ust 3 niniejszej uchwały, ustalono zryczałtowaną opłatę w kwocie 600 zł za przygotowanie dokumentacji sprzedaży lokalu (w tym operatu szacunkowego) wnoszoną przez najemcę w momencie złożenia wniosku o jego nabycie. Kwota ta zaliczana była w koszt czynności przygotowawczych. W przypadku

lokali mieszkalnych zbywanych na rzecz ich nabywców, zgodnie z § 3 ust. 3 uchwały, ustalono zryczałtowaną opłatę w kwocie 300 zł za przygotowanie dokumentacji sprzedaży lokalu (w tym operatu szacunkowego), wnoszoną przez nabywcę w momencie złożenia wniosku o jego nabycie, zaliczaną w cenę sprzedaży. Ustalenie oraz pobór powyższych opłat stanowiło naruszenie art. 23 i 25 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w myśl których gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Przez gospodarowanie należy rozumieć czynności określone w art. 23 ust. 1 cytowanej powyżej ustawy obejmujące również zapewnienie wyceny zbywanych nieruchomości. Pobieranie od przyszłych potencjalnych nabywców zaliczek na pokrycie kosztów przygotowania do sprzedaży nieruchomości nie znajduje żadnego uzasadnienia. Stanowiłoby to bowiem niedopuszczalną próbę przerwania na kupującego, ciężącego na gminie obowiązku oszacowania nieruchomości, jeszcze przed zawarciem umowy.

W zakresie gospodarowania mieniem

W przypadku trzech (na pięć skontrolowanych) dowodów OT dokumentujących nabycie środków trwałych został naruszony termin sporządzenia dokumentu wynikający z Instrukcji sporządzania, obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miejskim w Świdnicy wprowadzonej Zarządzeniem nr 263/06 Prezydenta Miasta Świdnicy, z dnia 3 lipca 2006 roku, tj.: zgodnie z Kartą Obiegu Dokumentu nr 29 OT/ON stanowiącą załącznik do Instrukcji sporządzania, obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miejskim w Świdnicy sporządzenie dokumentu OT/ON następuje w terminie 30 dni od daty sporządzenia dokumentów źródłowych. Opóźnienia w wystawieniu dowodu OT wynosiły: 100 dni, 12 dni, 26 dni. Nie dotrzymano terminu sporządzenia dokumentu LT określonego przepisami ww instrukcji w przypadku dwóch (na pięć skontrolowanych) dowodów LT dokumentujących zmniejszenie stanu środków trwałych. Po terminie zostały również wystawione dowody OT dokumentujące nabycie wartości niematerialnych i prawnych w przypadku czterech (na pięć skontrolowanych) dokumentów OT. Przedstawione powyżej opóźnienia w sporządzaniu dowodów OT i LT powodowały naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, który stanowi iż do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

W zakresie rozliczenia jednostki samorządu terytorialnego z jej jednostkami organizacyjnymi

Jak wynikało ze sprawozdania Rb-34S z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, za okres od początku roku 2012 do końca czwartego kwartału 2012 roku, złożonym przez Dyrektora Szkoły nr 1 z oddziałami integracyjnymi w Świdnicy, plan finansowy został przekroczony w części dotyczącej dochodów na łączną kwotę 12.693,84 zł, w części dotyczącej wydatków plan został przekroczony w § 4210 o kwotę 17.513,19 zł i §4300 o kwotę 38,01 zł, co stanowiło naruszenie art. 223 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wydatki z rachunku, o którym mowa w ust. 1, mogą być dokonywane

do wysokości kwot zgromadzonych dochodów, w ramach planu finansowego. Zgodnie z art. 34 a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r., nr 256, poz. 2572 ze zm.) organ prowadzący szkołę lub placówkę sprawuje nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, z uwzględnieniem odrębnych przepisów, a w myśl ust 2 ww. artykułu w zakresie wymienionym w ust. 1, nadzorowi podlega w szczególności prawidłowość dysponowania przyznanymi szkole lub placówce środkami budżetowymi oraz pozyskanymi przez szkołę lub placówkę środkami pochodzącymi z innych źródeł, a także gospodarowania mieniem.

Przyczynami opisanych powyżej nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów prawa i jego błędnej interpretacji, a także brak należytej kontroli wewnętrznej, przejawiający się brakiem skutecznego nadzoru położonych nad pracą podległych im pracowników. Odpowiedzialność w tym zakresie ponosi Prezydent oraz Skarbnik Miasta.

Wnioski pokontrolne

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Prezydenta, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień opisanych w protokole kontroli oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), a w szczególności wprowadzania do ksiąg rachunkowych, okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, każdego zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do postanowień art. 20 ust. 1 ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.), a w szczególności poprzez zobowiązanie Kierownika jednostki oświatowej do przestrzegania art. 223 ust. 3 ustawy w zakresie dokonywania wydatków z rachunku dochodów własnych do wysokości kwot zgromadzonych dochodów, w ramach planu finansowego.
3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r., poz. 119), a w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa obliczonych za okres sprawozdawczy, w tym w kwotach odrębnych dla poszczególnych podatków, stosownie do postanowień zawartych w § 3 ust. 1 pkt. 10, 11 lit. a załącznika nr 39 do rozporządzenia. Sporządzenie korekt sprawozdań Rb-27S i Rb-PDP za 2012 r. w zakresie

skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa wraz z uzasadnieniem przyczyn ich złożenia, stosownie do § 24 ust. 4 i § 8 ust. 4 załącznika nr 39 do rozporządzenia.

4. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.), a w szczególności art. 272 pkt 2 i 3 ustawy, z którego wynika obowiązek przeprowadzania w stosunku do podatników czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności danych zawartych w deklaracjach podatkowych oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.
5. W przypadku wystąpienia obowiązku podatkowego w trakcie roku, ustalanie wymiaru podatku zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 r., Nr 95, poz. 613 ze zm.).
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.) w szczególności przez niepobieranie od nabywców nieruchomości zaliczek dotyczących kosztów przygotowania nieruchomości do sprzedaży stosownie do dyspozycji art. 25 ust. 1 i 2 ustawy.
7. Przestrzeganie zapisów ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 ze zm.) dotyczących nadzoru nad działalnością prowadzonych jednostek oświatowych w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, z uwzględnieniem odrębnych przepisów, a w szczególności nadzoru nad prawidłowością dysponowania przyznanymi szkole lub placówce środkami budżetowymi oraz pozyskanymi przez szkołę lub placówkę środkami pochodzącymi z innych źródeł, a także gospodarowania mieniem w myśl art. 34 ust. 1 i 2.
8. Sporządzanie sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6 poz. 35 ze zm.).
9. Przeprowadzanie kontroli prawidłowości wykorzystania przez jednostki oświatowe dotacji udzielonych z budżetu Miasta, zgodnie z przepisami art. 3e ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r, Nr 256 poz. 2572 ze zm.).
10. Wylimitowanie pozostałych nieprawidłowości i uchybień szczegółowo opisanych w protokole.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ

jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani
Joanna Gadzińska
Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Świdnicy